

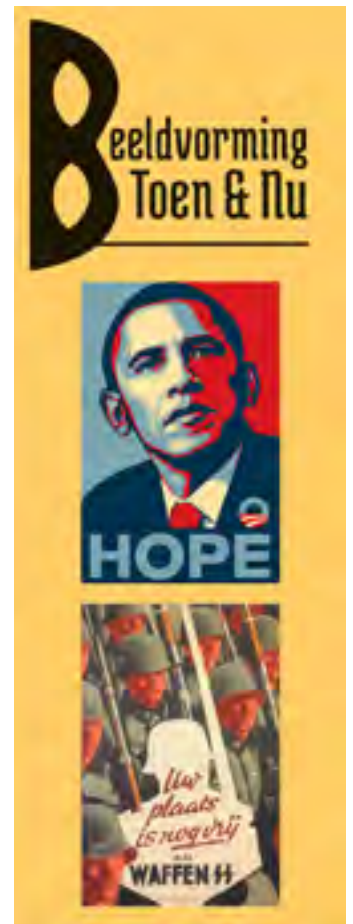
BD behandelt recordaantal meldingen

Niet eerder in de bijna twintig jaar dat het Bureau Discriminatiezaken (BD) Zaanstreek/ Waterland bestaat, nam het zoveel klachten in behandeling als in 2014. Waar het 'hoogtepunt' tot nu toe 150 discriminatiemeldingen was, in 2002, leverde het vorige jaar maar liefst 226 klachten op. Een groot deel daarvan betrof bezwaren tegen de 'minder minder'-aanmoediging van PVV-leider Wilders op 19 maart jongstleden (88 klachten).

Na aftrek van de meldingen over Wilders was het aantal ingediende klachten nog altijd flink hoger dan de afgelopen twaalf jaar. Het kenmerkt de polarisatie en de korte lontjes waarmee Nederland, en dus ook de regio Zaanstreek-Waterland, te maken heeft. Of het nu gaat om het almaar voortdurende debat over de islam, de discussie over Zwarte Piet – de aftrap daarvan vond al voor de zomervakantie plaats – of het Nederlandse asielbeleid; de toonhoogte lijkt steeds schriller te worden. Met name op sociale media is de rem er bij sommigen volledig af, zeker daar waar niet of nauwelijks wordt gemodereerd. Het Pieten-discours was wat dat betreft een duidelijk voorbeeld van een onderwerp dat voor velen voldoende alibi vormde om er naar hartenlust op los te schelden en/of te dreigen. Wie had een paar jaar geleden gedacht dat het Sinterklaasfeest zou fungeren als katalysator van een breed levend ongenoegen in de samenleving?

Islamofobie en antisemitisme

Een nadere analyse van de door het BD ontvangen klachten leert dat met name islamofobie en moslimhaat salonfähig zijn geworden. Sommige Kamerleden zeggen geen boodschap te hebben aan artikel 1 van de Grondwet. Er zijn volksvertegenwoordigers die zelfs een sluiting van alle moskeeën en een gedeeltelijk beroepsverbod voor moslims bepleiten. Zolang dit soort geluiden zonder al te veel tegenspraak blijft, moet men niet verbaasd zijn wanneer het weerklank vindt in de samenleving. De discriminatie bleef overigens niet beperkt tot de islam. Naast de 'reguliere' meldingen die het BD in 2014 ontving, werden er (vooral tijdens de gewelddadigheden tussen Israël en Hamas) de nodige antisemitische uitingen waargenomen in deze regio. Opvallend bij relatief veel voorvallen was de openlijke en onbeschaamde tentoonspreiding ervan. Daar waar grondrechten, in de vorm van de gelijke-behandelingswetgeving, (dreigen te) worden geschonden is het de taak van het Bureau Discriminatiezaken om aan de slag te gaan. Dat gebeurde vorig jaar weer op vele terreinen. Allereerst natuurlijk door klachten te behandelen en te registreren. Maar daarnaast verrichtte het BD veel preventief werk. Het leeuwendeel daarvan gebeurde op scholen, in de vorm van gastlessen of projecten op maat. Ook vonden er onderzoeken plaats, er verschenen twee publicaties (in boekvorm) en een nieuw lespakket over beeldvorming (zie hieronder), er waren activiteiten in het kader van de emancipatie van lesbiënnes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders (LHBT), en zo nog veel meer. Op de website van het Bureau Discriminatiezaken kunt u er kennis van nemen. Ook is daar, in het werkplan, te lezen wat het BD in 2015 doet.

Discriminatiemeldingen

In elke nieuwsbrief geeft het Bureau Discriminatiezaken enkele voorbeelden van behandelde discriminatiemeldingen.

'Asielzoekers zijn gelukszoekers zijn moslims zijn crimineel'

De vaste columnist van een lokaal maandblad wijdde zijn bijdrage dit keer aan asielzoekers. In zijn opinie waren dat allemaal gelukszoekers en bovendien moslims die 'openlijk onze homo's, joden en vrouwen afvallen.' Ook zou een groot deel van de asielzoekers crimineel zijn. De column leidde tot een groot aantal klachten, onder meer bij het Bureau Discriminatiezaken. Die waren eenduidig: het artikel was stigmatiserend, discriminerend en bovendien onjuist. Het BD kon zich vinden in deze klachten en verzocht de redactie van het blad daarom om openlijk afstand te nemen van de gepubliceerde tekst. Aldus geschiedde. De auteur kreeg bovendien van de redactiecommissie het verzoek om in het vervolg niet meer dergelijke bijdragen te leveren. Voor de columnist was dit reden om per direct te stoppen met zijn artikelen voor het blad.

Geen baan voor 20-plusser

Een werkgever plaatste een vacature waarin 'jongens en meisjes van 15 tot en met 20 jaar' werden gevraagd. Een sollicitant die reageerde kreeg te horen dat hij te oud was. Ingevolge de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid (WGGBL) was het in dit geval niet toegestaan om de genoemde leeftijdsbegrenzing te hanteren. Het BD vroeg daarom de vacature aan te passen. Dat leidde niet allen tot een toezegging en aanpassing, maar ook tot een uitnodiging aan de sollicitant om alsnog langs te komen voor een sollicitatiegesprek.

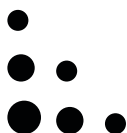
Zwanger? Dan geen baan/promotie

Met enige regelmaat ontvangt het BD klachten van zwangere vrouwen die te horen hebben gekregen niet in aanmerking te komen voor een baan of promotie. Uit onderzoek van het College voor de Rechten van de Mens blijkt zelfs dat 45% van de werkende vrouwen negatieve ervaringen heeft met zwangerschap in relatie tot de arbeidsmarkt. Veel mensen weten echter niet wat hun rechten zijn en hoe die te verdedigen. Het BD geeft advies, bemiddelt en ondersteunt in zulke situaties. Meer informatie? Het BD heeft een handzame folder over (on-)gelijke behandeling bij zwangerschap en jong moederschap.

CRM behandelt Zaans-Waterlandse zaken

Het Bureau Discriminatiezaken maakt terughoudend gebruik van de mogelijkheid om een oordeel aan te vragen bij het College voor de Rechten van de Mens (CRM). Deze door de rijksoverheid ingestelde organisatie bepaalt op basis van de gelijke-behandelingswetgeving of er in de voorgelegde zaken sprake is van discriminatie. Het vraagt echter van alle betrokkenen veel energie en tijd om tot zo'n gewogen oordeel te komen, reden voor het BD om bijna altijd eerst te zoeken naar andere en snellere mogelijkheden om de voorgelegde problemen op te lossen. Op dit moment heeft het CRM echter een aantal Zaans-Waterlandse zaken in behandeling waarin het BD een rol speelt. Over enkele maanden zal duidelijk zijn hoe de oordelen van de CRM-juristen luiden.

21 maart: Purmerend tegen discriminatie

Elk jaar organiseert het Bureau Discriminatiezaken in samenwerking met vrijwilligers, Clup Welzijn en andere Purmerendse organisaties een manifestatie ter gelegenheid van 21 maart, de Internationale dag tegen racisme en discriminatie. Ook ditmaal staan er weer meerdere activiteiten op stapel.

3

In de periode van 1 tot en met 21 maart kunnen Purmerendse organisaties bij de 21-maartmanifestatie aanhaken door activiteiten te organiseren die te maken hebben met het bestrijden van discriminatie en vooroordelen en het bevorderen van diversiteit en acceptatie. Dat kan door binnen het eigen, bestaande programma duidelijk te maken dat er in Nederland plaats is voor iedereen. Voor jong en oud, vrouw en man, homo en hetero. En ongeacht afkomst, huidskleur, levensbe-

schouwing of handicap.

Deelname kan ook door iets extra's te organiseren. Een discussiebijeenkomst bijvoorbeeld. Een bijdrage in de schoolkrant. Het vertonen van een toepasselijke film. Optreden met een toepasselijk lied. Of het organiseren van voorlichting over discriminatie.

Het BD geeft zelf al enkele jaren voorlichting op het Da Vinci College. Daarbij maken de eerste-klasleerlingen werkstukken over discriminatie en wat er tegen te doen. Op 19 maart presenteren ze het eindresultaat aan hun ouders en andere belangstellenden.

Het BD en het 21-maartoverleg ontwikkelden ook 'Jij hoort er bij!'. Bij dit project wisselen leerlingen met gastsprekers van gedachten over het thema 'er bij horen'. De gastsprekers vertellen over hun persoonlijke ervaringen. Door te kiezen voor een positieve invalshoek blijven de gesprekken licht van toon. De leerlingen en hun gasten hanteren de dialoogmethode, waarbij de sprekers open vragen krijgen om hun verhaal te helpen verduidelijken. Na afloop maken de

leerlingen werkstukken, die zij op 19 maart presenteren. Het is de bedoeling om 'Jij hoort er bij!' elk jaar op een andere Purmerendse school te organiseren.

Alle activiteiten die tussen 1 en 21 maart plaatsvinden zijn terug te vinden via www.21maart-purmerend.nl. Daar staat ook welke projecten de andere organisaties (zoals onder meer Spurd, het Jan van Egmond College, het Da Vinci College, het Filmhuis en Clup Welzijn) in maart presenteren.

DISCRIMINATIE

**ZWART-WIT DENKEN
IS MAKKELIJK**

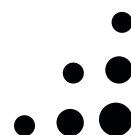
**MAAR IS GRIJS NIET
DE KLEUR VAN DE
TOEKOMST**

Loesje

Donaties zijn welkom

Het Bureau Discriminatiezaken ontvangt via de overheid subsidie om haar basistaken naar behoren te kunnen verrichten. Voor projecten, onderzoeken, etc. moet het BD echter regelmatig een beroep doen op externe financiers. Wij hopen dat onze donateurs het belang (blijven) inzien van een adequate discriminatiebestrijding in de Zaanstreek en in Waterland. Uw (van de belastingen aftrekbare) gift maakt het ons mede mogelijk om deze taak naar behoren uit te voeren.

Donaties zijn welkom via rekening NL61 INGB 0000357143 ten name van het Bureau Discriminatiezaken in Zaan-
dam (o.v.v. 'gift'). Bij voorbaat hartelijk dank.

Drie jaar, drie maanden, drie weken

Tot 5 mei aanstaande is op negen Zaanse locaties de BD-expositie Drie jaar, drie maanden, drie weken te bezichtigen. Op 28 panelen en in een begeleidend boekje wordt een indringend beeld gegeven van de jodenvervolging in de Zaanstreek gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Op 14 januari 1942 dwong de nationaalsocialistische bezetter de Zaanse joden om, als eersten in Nederland, naar het Amsterdamse getto te verhuizen. In de maanden daarna werden ook de acht andere Zaanse gemeenten 'Judenrein' gemaakt. Op 5 mei 1945 – drie jaar, drie maanden en drie weken na dat eerste bevel – mochten de overlevende joden zich voor het eerst weer openlijk op straat vertonen. Drie jaar, drie maanden en drie weken waren de joodse inwoners van de Zaanstreek verdwenen uit het straatbeeld. Van hen zouden er zelfs ruim 180 nooit meer terugkeren naar hun woningen. Ze waren vermoord door de nazi's. Het BD toont van 14 januari tot 5 mei 2015 in alle negen voormalige Zaanse gemeenten drie à vier panelen. Daarop zijn de verhalen te lezen van:

- Een joods huishouden of een joodse inwoner uit de betreffende plaats in de jaren 1940-1945;
- Joodse onderduikers in diezelfde gemeente;
- De toenmalige plaatselijke leefomstandigheden van de joodse gemeenschap en/of de hulpverlening ter plaatse.

De verhalen worden begeleid door foto's van de genoemde personen en oorlogsdocumenten. Daarnaast wordt de geschiedenis belicht van de meer dan 440 joodse onderduikers die tussen 1942 en 1945 een schuilplaats vonden in de Zaanstreek. Sommige ex-

positieplekken hebben een zeer directe relatie met de oorlogsgeschiedenis, omdat er joodse Zaanse leefden of onderduikers woonden.

De teksten op de panelen in Zaanstad, Wormer en Oostzaan zijn aangevuld met een boekje dat bezoekers aan de tentoonstelling gratis kunnen meenemen. Daarin staan niet alleen de namen van alle om het leven gebrachte Zaanse joden, maar ook persoonlijke oorlogsverhalen, alsmede achtergrondinformatie over de antisemitische maatregelen en hun gevolgen gedurende de bezetting. Alle locaties waar de panelen te bezichtigen zijn worden eveneens in het boekje vermeld. Daardoor is het mogelijk om per (brom-)fiets of auto een route uit te zetten langs de panelen. Het boekje is ook te downloaden via www.bureaudiscriminatiezaken.nl.

